

רע"פ 1120/16 - רפאל אלגרבל נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 1120/16

כבוד השופט א' שהם
רפאל אלגרבל

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בבאר שבע, מיום 27.1.2016, בעפ"ג
37950-12-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: י' אלון -
נשיא; י' רז-לוי; ו-ג' שלו

עו"ד אשר ארבל

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופטים: י' אלון - נשיא; י' רז-לוי; ו-ג' שלו), בעפ"ג 37950-12-15, מיום 27.1.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה באשדוד (כב' השופטת נ' חקלאי) (להלן: בית המשפט לתעבורה), בגמ"ר 1098-10-14, מיום 16.11.2015.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש הורשע, לאחר ניהול משפט הוכחות, בביצוע עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); גרימת חבלות של ממש בתאונת דרכים תוך נהיגה רשלנית, לפי סעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודת התעבורה; ואי-ציות לרמזור אדום, לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

מעובדות כתב האישום שהוגש נגד המבקש עולה, כי ביום 1.5.2014, בשעה 08:00 או בסמוך לכך, נהג המבקש במונית מתוצרת חברת "מרצדס", ברחוב "התקומה" שבעיר אשדוד, מכיוון דרום לכיוון צפון. בהתקרבו לצומת הרחובות "התקומה", "שדרות ירושלים" ו"אבן עזרא", ולנוכח אור אדום שדלק ברמזור שבכניסה לצומת, עצר המבקש את המונית לפני קו העצירה המסומן על גבי הכביש. לאחר כ-50 שניות, בהן המתין המבקש עם המונית לפס העצירה, הוא החל בנסיעה לתוך הצומת, בניגוד לאור האדום שעודנו דלק ברמזור. בשלב זה, חצה את הצומת, באור ירוק, רכב מתוצרת חברת "מאזדה", בו נהג מר משה ליברטי (להלן: רכב המאזדה). לאחר שהתקדם המבקש עם המונית כ-2.2 מטרים בתוך הצומת, פגעה המונית בדופן הימנית של רכב המאזדה (להלן: התאונה). מעוצמת הפגיעה, נהדף רכב המאזדה לעבר שטח ההפרדה שבין שני מעברי חצייה, הממוקמים בחלקו המזרחי של הצומת, שעה שעמדו על שטח ההפרדה שלושה הולכי רגל: זאב גפטר ז"ל (להלן: המנוח), אתי קיקוזאשוילי (להלן: הולכת הרגל); ואורטל שגיא. בעקבות התאונה, נחבל המנוח חבלות רב מערכתיות קשות, והוא נפטר בבית החולים "קפלן", כשבועיים לאחר מכן, ביום 14.5.2014. בנוסף, עקב התאונה נגרמו להולכת הרגל חבלות של ממש בפלג גופה התחתון.

3. בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם את חומרת מעשיו של המבקש, עמד בית משפט השלום על הערך המוגן שבבסיס העבירות בהן הורשע המבקש, הוא ערך קדושת החיים. בית משפט השלום ציין, בהקשר זה, כי בעבירות אלו מתחייבת הטלת עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח, גם בנסיבות בהן הנאשם הינו אדם נורמטיבי. בהמשך, עבר בית משפט השלום לבחון את דרגת הרשלנות שאפיינה את מעשיו של המבקש. נקבע, אמנם, כי המבקש עצר בטרם כניסתו לצומת, והמתין למעלה מ-50 שניות טרם החל בנסיעה. ואולם, לשיטתו של בית משפט השלום, כניסתו של המבקש לצומת מבלי לבחון, תחילה, את צבע הרמזור שדלק, אינה בבחינת רשלנות רגעית, אלא "רשלנות ברף הבינוני גבוה". בקובעו כאמור, לא התעלם בית משפט השלום מרשלנותו התורמת של נהג רכב המאזדה, אשר נכנס לצומת מבלי להאט את מהירות נסיעתו, אשר היתה גבוהה מן המהירות המרבית המותרת. עם זאת, כך נקבע, מהירות נסיעתו הגבוהה של רכב המאזדה לא ניתקה את הקשר הסיבתי שבין רשלנותו של המבקש לבין קורות התאונה. על רקע הדברים האלה, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה למעשיו של המבקש נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ופסילת רישיון נהיגה לתקופה הנעה בין 8 ל-15 שנים. לצורך קביעת העונש בתוך המתחם, זקף בית משפט השלום לזכותו של המבקש את עברו הפלילי הנקי; את הפגיעה הצפויה, לו ולמשפחתו, מעצם מאסרו; ואת הפגיעה התעסוקתית שתיגרם לו מעצם פסילת רישיון הנהיגה שלו. על יסוד מכלול השיקולים, דן בית משפט השלום את המבקש ל-10 חודשי מאסר בפועל. עוד הושתו על המבקש, 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית ו/או נהיגה בזמן פסילה; 12 חודשי פסילת רישיון נהיגה, למשך 12 שנים, בניכוי ימי הפסילה המינהלית שריצה, כך שבתום 8 שנות פסילה תותר למבקש נהיגת רכב פרטי, ויתרת תקופת הפסילה תחול על רכב ציבורי בלבד; פיצוי כספי למשפחת המנוח, בסך ₪ 10,000; פיצוי כספי להולכת הרגל, בסך ₪ 3,000; וקנס כספי, בסך ₪ 2,000 או 10 ימי מאסר תמורתו.

4. המבקש ערער על גזר דינו של בית משפט השלום לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, וערעורו נדחה, ביום 27.1.2016. בערעורו טען המבקש, כי יש מקום להקל בעונשו, לנוכח הדרדרות מצבו הרפואי, שהחלה לאחר מתן גזר דינו של בית משפט השלום. לאחר שמיעת טענות הצדדים, קבע בית המשפט המחוזי כי בית משפט השלום נתן דעתו, במסגרת גזר הדין, לכלל השיקולים הצריכים לעניין עונשו של המבקש, ואין כל הצדקה להתערב בכך. לגישתו של בית

המשפט המחוזי, דרגת הרשלנות של המבקש היתה גבוהה, באשר לא היתה כל סיבה מדוע הוא "פרץ לפתע" אל מרכז הצומת, כאשר דלק אור אדום ברמזור. בשל כך, ומבלי להתעלם מכלל נסיבותיו האישיות של המבקש, לרבות ממצבו הרפואי הקשה, סבר בית המשפט המחוזי כי לא ניתן להקל בעונשו של המבקש, ולהמירו למאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות. לצד זאת, ועל מנת לאפשר למבקש לעבור סדרת טיפולים אונקולוגיים שנקבעה לו למהלך החודשים הקרובים, עיכב בית המשפט המחוזי את מועד התייצבותו של המבקש למאסר, עד ליום 1.5.2016.

הבקשה לרשות ערעור

5. הבקשה שלפניי ממוקדת, מטבע הדברים, בחומרת העונש שהושת על המבקש. נטען, כי מן הראוי להמיר את עונשו של המבקש למאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות. המבקש תמך טענתו זו, בהתדרדרות מצבו הרפואי, אשר החלה לאחר מתן גזר דינו של בית משפט השלום. עוד ציין המבקש, בהקשר לכך, כי בית משפט זה התחשב בעבר במצבו הרפואי הקשה של נאשמים, כשיקול להמרת עונשיהם לריצוי בדרך של עבודות שירות, גם בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית.

דין והכרעה

6. ידועה היא ההלכה, לפיה אין מעניקים רשות לערער ב"גלגול שלישי" בפני בית משפט זה, אלא במקרים מצומצמים בלבד, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית או סוגייה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים להליך, או כאשר קם חשש מפני עיוות דין חמור או אי-צדק ממשי שנגרם למבקש (רע"פ 809/15 סלאמה נ' מדינת ישראל (1.2.2016); רע"פ 482/16 פלוני נ' מדינת ישראל (24.1.2016); רע"פ 8340/15 פלונית נ' מדינת ישראל (21.1.2016)). עוד יש להזכיר, כי היעדרות לבקשת רשות ערעור המופנית נגד חומרת העונש תיעשה במקרים חריגים, בהם ניכרת סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 5658/15 סמירנוב נ' מדינת ישראל (24.8.2015); רע"פ 5205/15 טנוס נ' מדינת ישראל (9.8.2015); רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015)). לאחר שבחנתי בכובד ראש את הבקשה שלפניי על נספחיה, נחה דעתי כי היא אינה עונה על אמות המידה שנקבעו למתן רשות ערעור, ומטעם זה, בלבד, אין בידי להיעתר לה.

7. אוסיף, למעלה מן הנדרש, כי אין בידי לקבל טענותיו של המבקש, גם לגופו של עניין. המבקש טוען, כאמור, כי עניינו החריג מצדיק הקלה בעונשו והמרתו למאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות. אזכיר, תחילה, את שנאמר ברע"פ 548/05 לוי נ' מדינת ישראל (19.1.2006):

"כל עוד בעינה המדיניות הקיימת באשר לעבירות גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים (ותאונות אחרות), דינם של המורשעים בעבירות אלה- מן הסתם- הם אנשים מן הישוב, מה שקרוי נורמטיביים, אלא שנמצא לבתי משפט לנסות להרתיע את הנוהגים בכביש מעבירות על-ידי המודעות כי אם יתרשלו ויפגעו בזולת, דינם מאסר. נוכח ההפקרות המרובה בכבישים, קיפודם של חיי אדם, השבר הנורא שאין לו מרפא ואיחוי הפוקד את משפחות הקורבנות, ותחושת האין אונים החברתית אל מול המס שגובות תאונות הדרכים מחברה שאינה חסרה קורבנות בטרור ובקרב, מבקשים גם בתי המשפט לתרום תרומה צנועה בדמות גזרי הדין המחמירים" (ראו גם: רע"פ 3714/15 מלר נ' מדינת ישראל (8.6.2015); רע"פ 783/07 עתאבה נ' מדינת ישראל (23.9.2007)).

עוד ראוי לציין, כפי שגם קבעו הערכאות הקודמות, כי במקרה דנן אופיינה נהיגתו של המבקש בדרגת רשלנות חמורה. בלא כל סיבה הנראית לעין, התפרץ המבקש בשעת בוקר אל מרכזו של צומת סואן, כאשר דלק אור אדום ברמזור. רשלנותו הגבוהה של המבקש, קיפחה את חייו של הולך רגל אחד, וגרמה לחבלות קשות להולכת רגל נוספת. משאלה הם פני הדברים, דומה כי בית משפט השלום הלך כברת דרך משמעותית לטובתו של המבקש, משבחר להשית עליו עונש של 10 חודשי מאסר בלבד, המצוי בסמוך לרף התחתון של מתחם הענישה שנקבע למעשיו (כאשר הרף העליון עומד, כזכור, על 24 חודשי מאסר). לפיכך, סבורני כי אין כל הצדקה להקלה נוספת בעונשו של המבקש. אציין, כי מקובלת עליי, בהקשר זה, החלטתו של בית המשפט המחוזי לאפשר למבקש לעבור סדרת טיפולים אונקולוגיים, טרם תחילת ריצוי המאסר, אך לא להקל בעונשו, לגופו של עניין.

חזקה על שלטונות שב"ס כי יעניקו למבקש טיפול ראוי והולם לכל צרכיו הרפואיים, ויעמדו לרשותו בכל בעיה שתתעורר.

8. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר בכלא דקל שבמתחם כלא באר שבע, ביום 1.5.2016, עד השעה 09:00, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, א' באדר א' התשע"ו (10.2.2016).

ש ו פ ט